

АКАДЕМИЯ ПО НАЦИОНАЛНА И ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ

ГР. ПЛОВДИВ

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Милорад Руменов Йорданов

относно представяне на научните трудове и участието на д-р Милош Свърчек

в конкурс за заемане академична длъжност

„доцент“ в област на висше образование 9. Сигурност и отбрана,

професионално направление 9.1 „Национална сигурност“

(„Миграционни процеси и рискове за националната сигурност“ (В контекста

на киберсигурността и информационната сигурност),

обявен в ДВ бр. № 49/17.06.2025 г.

Изготвянето на настоящото становище е възложено с решение на научното жури, определено със заповед № 105/05.01.2026 г. на ректора на Академията

на национална и информационна сигурност

2026 г.

1. Кратка информация за кандидата в конкурса

В конкурса участва единствен кандидат д-р Милош Свърчек, който притежава докторска степен по международни отношения от Факултета по политически науки и международни отношения, Университет „Матей Бел“ в Банска Бистрица. Основните научни области, в които са публикациите му са дипломатия, международни отношения, науки за сигурността, международно право. Изявен в практиката като квалифициран юрист, политолог и дипломат с опит в законодателството, законотворчеството и секторното строително право са доказателство високата експертиза на кандидата.

От представените документи е видно, че единственият кандидат по обявения конкурс притежава научно-изследователски и административен капацитет в съответствие с изискванията на процедурата.

2. Обща характеристика на трудовете на кандидата

Представените в настоящият конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ д-р Милош Свърчек материали отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане.

Той е представил за рецензиране следните научни трудове, които са разпределени, както следва:

- една самостоятелна монография на английски език – 100 точки;
- една публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд - 100 точки
- една самостоятелна книга на базата на защитен дисертационен труд – 75
- Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани сборници: 12 самостоятелни и 6 в съавторство – сумарно 150 точки.

Посочените цитирания в монографии и колективни сборници с научно рецензиране са 2 бр. – 20 точки, а цитиранията в нереферирани научни списания с научно рецензиране са 6 бр. – 30 точки.

От направения общ анализ на публикациите, считам, че кандидатът има качества на научен работник, с широко мащабни познания в сферата на своите изследвания, а публикуваните материали биха представлявали интерес не само за тесни специалисти.

3. Съответствие на количествените резултати от научната и преподавателската дейност на кандидата с минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“.

Съгласно представената справка, с включените публикации е видно, че те са доказателство за научна активност на автора в сферата на науката, която е избрал за своето научно израстване. Количествената оценка покрива и дори надвишава минималните изисквани точки по групи показатели съгласно от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ по област 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност.

Доктор Милош Свърчек е представил в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ научни публикации по темата като общият брой точки за всички публикации и цитирания е 525 точки като публикациите са общо 475 точки, а цитиранията са 50.

Изложените факти безспорно доказват академичния потенциал на кандидата и неговия принос към научната област, което го прави напълно подходящ за заемане на академичната длъжност „доцент“. Представената научната продукция се отличава с висока степен на достъпност и е насочена към широк кръг експерти в областта на сигурността и правото.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Преподавателска му дейност е свързана с водене на лекции и упражнения по търговско право, дипломатическо право, юриспруденция, геополитика и други правни дисциплини. Академичният профил на кандидата показва солидна педагогическа подготовка съчетана с владенето на правната материя, както и необходимия му практически опит го утвърждават като авторитетен лектор.

5. Обща характеристика на научно-изследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Резултатите отразени в научните трудове на кандидата показват интердисциплинарния им характер. Научно-изследователската дейност на д-р Милош Свърчек е свързана с миграционните процеси, които вече не се разглеждат единствено като хуманитарен или социално-икономически въпрос. Те са се превърнали в хибриден инструмент, при който управлението на бежанските потоци е тясно свързано с контрола върху информационните масиви и защитата на критичната инфраструктура.

Монографичният труд на кандидата „Тероризмът като последица от международната миграция“ /2025 г./ е посветен конкретно на аспектите на сигурността в миграционната политика на ЕС – област, която е недостатъчно изследвана от политологична гледна точка. Трудът описва не само възникването и цялостното развитие на тези процеси в отделните държави от Централна Европа, но и тяхното взаимно влияние върху засегнатите страни.

Вниманието е фокусирано върху дефинирането на термините „мигрант“ и „миграция“, както и върху последиците от външната миграция. Важна част заема дефинирането на миграционната политика, нейните подкатегории и отделните теоретични изследвания в тази сфера. Характеристиките на миграционната политика на ЕС служат като основа за анализа на отделните периоди от нейното развитие. Трудът е сериозно изследване на причинно-следствената връзка между неконтролираните миграционни потоци и ерозията на националната сигурност. Същевременно са описани текущата ситуация и всички потенциални и най-значими заплахи за сигурността на континента, като е представен и ясен анализ на държавите въз основа на техните позиции спрямо регионалните предизвикателства.

Чрез сравнителен анализ на подходите на отделните страни, трудът извежда оценка за целия регион и посочва възможните бъдещи насоки в сферата на сигурността. Въпросната монография представя анализ базиран на изследването по темите за миграцията и тероризма.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси

Публикациите и научните резултати получени от кандидата съдържат редица научни, научно-приложни и приложни приноси с различна степен на значимост за науката. Приемам и потвърждавам наличието на приноси в трудовете на кандидата, представени за конкурса:

Научни приноси:

- изяснена е нова дефиниция на съвременната миграция: Изведено е разграничение между „историческата миграция“ (свързана с прогрес и научен обмен) и „съвременната миграция“ (като хибриден риск).
- извършен е геополитически анализ на генезиса на тероризма: Трудът доказва причинно-следствената връзка между външната намеса (особено на САЩ) в Близкия изток и Африка и възхода на радикални движения като Талибаните и Ислямска държава.

Научно-приложни приноси:

- Дефиниране на образованието по сигурност като „защитна бариера“: Авторът развива иновативната теза, че специализираното security education не е само педагогически процес, а елемент от националната

сигурност, действащ като превантивна бариера срещу тероризма и хибридните заплахи.

- Направен е анализ как паралелното въоръжаване на опозиционни сили и износът на капитал създават устойчива среда за съвременния тероризъм, превръщайки го в неизбежна последица от глобализацията.

- Представен е системен подход към глобалните заплахи: Авторът предлага интегриран модел, в който социалните (бедност, престъпност) и природните (климат, ресурси) заплахи се разглеждат като взаимосвързани последици от демографската експанзия.

Считам, че всички приноси моменти в рецензираните трудове са получени с личното участие на автора. Анализът на тематичните области, които се проследяват в цялостната научна продукция на кандидата, дава точна представа за неговите научни интереси и авторското му участие.

7. Критични бележки към рецензираните трудове

Научните трудове на д-р Милош Свърчек представят точно и пълно получените резултати от неговите изследвания. В тях се вижда и широката литературна осведоменост на кандидата.

Препоръчвам на кандидата да насочи усилията си към публикации, в издания, реферирани и индексирани в световните база данни като Scopus и Web of Science. Чрез участие в повече национални и международни проекти кандидатът може да обогати своите знания и умения, да утвърди авторитета си на изследовател и да популяризира научните си и творчески постижения.

8. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

В трудовете на кандидата не съм открил представяне за собствени на трудове, които изцяло или частично са написани или създадени от друг автор или използването на публикувани от друг автор научни резултати, без позоваване или цитиране.

9. Заключение

Въз основа на гореизложеното мога да обобщя, че е налице една убедителна кандидатура за заемане на академичната длъжност „доцент”. Документите по конкурса свидетелстват, че са изпълнени както изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, така и съответния Правилник на АНИС за заемането на академичната длъжност „доцент”.

С пълна убеденост давам ПОЛОЖИТЕЛНАТА си оценка и препоръчвам на останалите уважаеми членове на Научното жури да гласуват ЗА ПРИСЪЖДАНЕ на академичната длъжност „доцент” д-р Милош Свърчек в конкурс за заемане академична длъжност „доцент“ в област на висше образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1 „Национална сигурност“ („Миграционни процеси и рискове за националната сигурност“ (В контекста на киберсигурността и информационната сигурност), обявен в ДВ бр. №49/17.06.2025 г.

01.02.2026 г.

Изготвил становището:

/Доц. д-р Милорад Йорданов/